

RAFIQ ODAY

ÖMRÜN QÜRUB ÇAĞI,

və yaxud

MÜDRİKLİYİN ZİRVƏSİNDƏN BOYLANAN İLLƏR

Sumqayıtda yaşayan qələm adamlarının, demək olar ki, cavandan ahıla hamısını tanıyıram və yaradıcılıqlarına da azdan-çoxdan bələdçiliyim var. Hələ bir çoxlarının əsərlərini təhlil etmiş, kitablarına redaktor olmuş, ön söz yazmışam. Bu imzalar arasında ən gec tanıdığım ŞƏRBƏTƏLİ MAHMUDOV imzasıdır. Təxminən üç ay bundan öncə ikimizin də ortaq dostumuz Nurəddin müəllim Cəfərovun vasitəçiliyi ilə tanış olmuşuq. Gəldi və görüşdük. Məlum oldu ki, Şabran rayonunun Ağbaş kəndində dünyaya göz açıb. Ömrünü, gününü - daha doğrusu, həyatının düz yarım əsrini balalarımızın təhsilinə, onları gələcəyin layiqli vətəndaşları kimi yetişməsinə həsr edib. Müəllim kimi müqəddəs bir adı fəxrlə daşıyır və zəhmətinin hədəf getmədiyini görəndə ürəyi dağa dönür.

Şərbətəli müəllim son bir neçə ildir ki, Sumqayıtla peyman bağlayıb. Bu, onun Sumqayıta köçmək anlamına gəlmir, çünki təqaüdə çıxdıqdan sonra ilin əsas etibarilə payız-qış fəsillərini Sumqayıtda, yaz-yay aylarını isə doğma kəndlərində, təlim dediyi Ağbaşda keçirir. Bu, Şərbətəli Mahmudovun həm də torpağa bağlı, kökə bağlı, ilkinliyə bağlı bir insan olmasından xəbər verir. Sumqayıta bağlılığının kökündə isə Şərbətəli Mahmudovun şeirə, sənətə vurğunluğu, poeziyaya heyranlığı, hərdən özünün də qələmə sarılaraq bir-birindən maraqlı şeirlər qələmə alması dayanır. Sumqayıt-

dakı ədəbi mühitin qaynarlığını nəzərə alaraq buradakı qələm əhli ilə qaynayıb-qarışmaqdan, onların dəyərli tövsiyə və məsləhətlərindən bəhrələnməkdən, son zamanlar Sumqayıt şəhər "Poeziya evi"ndə keçirilən bir-birindən maraqlı tədbirlərdə iştirak etməkdən ruhi və mənəvi qida alır Şərbətəli müəllim.

Şərbətəli müəllim suyu şirin adamdır. İnsanlarla tez ünsiyyət qurmağı bacarır. Çox sadədir, təvazökardır, həlim xasiyyətlidir, mənəmlilik hissindən çox uzaqdır. Tanışlıqdan bir neçə gün sonra adama elə gəlir ki, illərdir bu kişi ilə oturub-durmusan, söhbət etmişən, çay içmişən, duz-çörək kəsmişən, öyüd və nəsihətlərini dinləmişən. Öyüd-nəsihət demişkən, həqiqətən də Şərbətəli müəllimdən öyrəniləsi çox şeylər var. Burada illər də öz sözünü deyir. 80 yaşın astanasında olmaq və bu ömrü şərəflə - alınacaq, üzüağ yaşaya bilmək hər adama müyəssər olmur. Əgər Şərbətəli müəllimə müyəssər olubsa, deməli, burada ilahi hikmət var. Və bu ilahi hikmətdən biz də faydalana biliriksə, çox xoşdur.

Şərbətəli müəllim illərdən bir az vaxt "oğurlayaraq" yaradıcılığının məhsulu olan ilk kitabını bir neçə il bundan öncə oxuculara təqdim edə bilib. "YOLDAYAM" adlı həmin kitab 2017-ci ildə "Mütərcim" nəşriyyatı tərəfindən çap olunub, oxucuların ixtiyarına verilib. 156 səhifəlik bu kitaba müəllifin müxtəlif illərdə qələmə aldığı şeirləri

toplanıb. İndi isə Şərbətəli Mahmudov özünün "ÖMRÜN QÜRUB ÇAĞI" adlı ikinci kitabı ilə oxucuların görüşünə gəlib. Kitaba yeddi fəsil altında müəllifin müxtəlif səpkili şeirləri daxil edilmişdir. Mən bu yazımda Şərbətəli Mahmudovun bəzi şeirlərinə söykənərək onun yaradıcılığı ilə bağlı fikir və düşüncələrimi bölüşməyə çalışacağam. Amma bəri başdan onu da deyim ki, Şərbətəli müəllim şairlik iddiasından uzaq adamdır və bu yazdıqlarını vətənin gözəlliklərindən təlatümə gəlmiş könlünün pıçıltıları kimi təqdim edir:

*Şərbət də ruhlanır bu səs-sədadan,
Şair ilham alar eldən-obadan.
Hifz etsin, qoy bizi böyük Yaradan,
İmandan, ixlasdan, haqqan danışaq.*

Vətən sevgisi, vətəndaşlıq qayəsi, torpağa, elə, obaya, yurda bağlılıq, düşmənə nifrət hissi Şərbətəli Mahmudovun vətənpərvərlik şeirlərinin leyt-motivini təşkil edir.

*Gəlin bu torpaqdan düşməyək uzaq,
Bizə məlhəm olsun suyu, havası.
Doğma anamızıtk onu qoruyaq,
Tapdaqda qalmasın daşı-qayası.*

Bu şeirləri oxuduqca Ş.Mahmudovun vətən sevgisinə, bu sevgidən doğan qürur və vüqar hissənə qibtə etməmək olmur:

*Ey türk oğlu, qalx, oyan,
Coşsun damarında qan.
Çağırır Azərbaycan,
Səsinə gəl, səs verək,
Əzmimizi göstərək.*

Şair gənclərə vətəni sevməyin, məqamı gəldikdə onu qorumağın, keşiyində dayanmağın müqəddəs bir iş olduğunu aşılıyır:

*Sən, ey Odlar Yurdunun od nəfəsli əsgəri!
Yanar vulkanlar kimi od tökülsün ağzından.
Artıq vaxt yetişibdir, al əlinə silahı,
Geri oturt düşməni, qisasın al azğından.*

Şərbətəli Mahmudovun saf, pak duyğuları özünü sevgi şeirlərində də qoruyub saxlayır. Bu şeirlər müəllifin həssas qəlbə malik bir insan olduğunu bir daha gözlərimiz önündə canlandırır:

*Vaxt vardı... deyirdin dünya varında,
Gözüm yox, səninlə nəfəs alıram.
Nə gördün əğyarın qucaqlarında?
Mən səni gör hardan soraqlayıram...*

Və yaxud:

*Sadiq ola vəfasına, əhdinə,
Dindirməsən, nə danışa, nə dinə.
Bir kimsənin heç durmaya qəsdinə,
Gərək mərhəməti ola gözəlin.*

Şərbətəli Mahmudovun yaradıcılığı çoxşaxəlidir və bütün şeirlərinə eyni həssaslıqla yanaşır. Bu hal onun qəzəlləri, rübailəri, bayatıları, mənzum hekayələri üçün də xarakterikdir:

*Həsrətin çəkməkdən, canan, bil ki, zarə gəlmişəm,
Qapına minnətə mən yenə, dübarə gəlmişəm.*

*Bilirəm, günahkaram, peşmanam əməlimə,
Üzümə tutub ələk, mən üzükərə gəlmişəm.*

*Nə qədər cəza versən, qailəm, bir söz demirəm,
Boynuma kəndir atıb çəksələr darə, gəlmişəm.*

*Cox təbiblər aradım, sonra gəldim yanına mən,
Kimsəyə yox gümanım, qaldım biçarə, gəlmişəm.*

*Şərbətəm, dərdə düşüb heyva təki saralmışam,
Dedilər bu dərdimə səndədir çarə, gəlmişəm.*

*Su quyusu olsa dərindən-dərin,
Suyu təmiz olar, həm də ki, sərin.
Niyə şirin olur yeraltı sular?
Torpağın sirrindən varmı xəbərini?*

*Dünya gəldi-gedərdi,
Yalvarmağım hədərdi.
Dərd var çəkərsən bitər,
Qurtarmır vətən dərdi.*

Əslində, bu qəbildən olan nümunələrin sayını artırmaq da olar. Ancaq mən burada düşüncələrimə nöqtə qoyur və qələm dostumu - dərin hörmət bəslədiyim Şərbətəli müəllim Mahmudovu "ÖMRÜN QÜRUB ÇAĞI" adlı növbəti kitabının işıq üzü görməsi münasibətilə təbrik edir, ona yeni yaradıcılıq uğurları arzulayıram.